

Mejju - Ĝunju 1987

Nru. 36

Il-Kelma ta' l-Arċipriet:

INTI KIF QED TITLOB?

Dan l-ahħar ił-tqajt ma' din l-istorja li nhoss li għandi nghidha lilkom:

"Xi suwed f'pajji fl-Amerika Ċentrali darba Itaqgħu flimkien f'waħda mill-knejjes tagħhom biex jitkol fuq l-istil u għażiex. F'daqqa waħda deher il-Kappillan li mar fuq l-altar u beda jċonfar l-in-nies qatta' bla habel: "L-Aħwa tiegħi, in-nuqqas ta' fidu tagħhom huwa tassew skandaluż. Jidixeri gejtu titolbu għax-xita, u lanqas biss wieħed minnkom ma ġab umbrella biex ma jixxarrabx hu sejjer lura d-dar".

Min jaf ahna kemm il-darba f'hajnejt tħallna bl-istess mod ta' dawn is-suwed ta' l-istorja. Inhossu l-fittegħ tat-talb, nafu li l-qalb għandu saħħi kibira quddiem All, iżda imbagħad, ma nkunx konvinti b'dak li qed nitolbu.

Kristu stess jgħidilna, kif naqraw il-Vanġelu ta' San Mark, (11,24) li "kull ma titolbu fit-talb tagħġikom

emmnu li tkunu ġa qlajtuh, u jingħatakkom".

Anke Mons. Mikael Azzopardi, il-Fundatur u d-Direttur tad-Djar tal-Providenza, fis-Siegħewi, li mett fit-tal-jiem ilu, jaġħiġa eżempju mill-iż-żid haj tal-fidi li huwa kellu meta f'intervista li kellu fit-jiem qabel ma miei kien qal: "Alla għandu fermiż-żejjie għid milli d-Djar tal-Providenza għandhom bżonn; u żgur li ma jħallihomx nieqsa fil-hajja tagħhom ta' kuljum. U jien da nitolbu 'l-Alla kuljum, u naf li jismagħni u jaġħiġa dak li nitolbu".

Nieħdu l-ż-żejjempu ta' dan is-Sacerdot qaddis: nitolbu. Nitolbu kuljum. Nitolbu bil-herqa. Iżda fuq kolloks nitolbu bil-fidi. Dak li jista' kolloks, mhux ser jonqos mill-kelma tiegħi ma'dawk li fit-talb tagħhom jemmu li jkunu digħi galgħu dak li qed jitkol.

L-Arċipriet

GHOTJA SABIHA LIS-SEMINARJU FL-EŻERĊIZZI

Din ta' hawn taħbi hija kopja ta' l-ittra ta' ringrażżjament mibghuta mir-rettar tas-Seminarju Fr. Arthur G. Vella S.J. li biha qed jirringrazzja lill-Parroċċa ta' San ġorġ għall-ġhotja ta' Lm-711.26.0 għas-Seminarju tad-Djocesi. Dawn il-flus ingħabru waqt l-Eżerċizzi Spirituali li saru fil-Parroċċa tagħna. Is-somma ta' l-fuq minn seba' mitt lira hija l-ikbar somma miġbura mill-parroċċi kollha tad-Djocesi Ghawdex.

Kun ġeneruż

**agħiġi seħmek
għall-Festa Tagħna**

Għażiż *Is-Seminarijiet* ..

Is-Seminarju tal-Qalib ta' Gesi,
Victoria, Ghawdex, Tel. 556479

JIRRINGRAZZJA

L-I.L - PARROCCA SAN ġORġ

tal-Ġabra ta' *Fr. Arthur G. Vella S.J.*

Sinjal ta' l-interess, il-koperazzjoni u l-imħabba tiegħi lejn is-Seminarju.

Fisem shabi u fisem is-Seminaristi, nitolbok tgħarrar lill-komunità u tiringrazzjahom għalina. Għidilhom li l-hajja tagħna is-Seminarju hi biss biex inwassluhom li KRISTU.

Niżguraw kom mit-talb tagħna għalikom ikkoll u nsejju halna għalikom.

Arthur G. Vella S.J.

Retur.

"IL-BELT VICTORIA"

Revista ta' kultura xahrejn

Ufficiċċu Editorjali:

Centru Parrokkjali San Ĝorġ,

Jriq Karită — Victoria, Ĝħawdex.

Tel: 556377

Editorjal**LEJN IL-FESTA**

Meta tasal f'idejkom din il-ħarġa ta' "IL-BELT VICTORIA" ikun baqa' inqas minn xahrejn biex niċċelebraw il-festa tal-padrūn tagħna u t'Għawdex San Ĝorġ Martri.

Il-jiem ta' thejjija għall-festa ga' bdew. Bdew spiritwalment nhar il-Hamis 21 ta' Meju meta nghata bidu fil-Bażilika tagħna għad-disa' Hamisijiet bi thejjija għall-festa. U bdew ukoll xhu il-mill-Kažin tas-Socjetà 'La Stella' biex thejjji kollox għall-festi esterni li jsiru fl-okkazjoni tal-festa. It-tnej huma thejjijiet meħtieġa.

It-thejjija spiritwali permezzi tal-Hamisijiet ta' San Ĝorġ għandha tqanjal fina iż-żejjed hekk biex nitghallu mill-qaddis tagħna kif għandha ngħixu haja nisranija kif iridna nagħmlu Sidna Gesù Kristu. U propju għalhekk f-parti oħra ta' din il-ħarġa qiegħdin nippubbliki l-omelja li ġħamel Mons Isqof Niki Cauchi, Isqof t'Għawdex u Dekan tal-Kapitulu Görġjan, nhar it-Tnejn 27 ta' April, festa Liturgika ta' San Ĝorġ. Biex nixbhu li San Ĝorġ u tassew nqimju bħala padrun tagħna irridu nkunu nsara li jkollna kuxjenza retta, kuxjenza fflurama mit-tagħlim ta' Kristu u tal-Knisja li huwa waqqaf. Irridu wkoll fil-preparazzjoni tagħna għall-festa nkunu nsara li jkollna volontà qawwija li dak li nemmu nweettqub bla biza', Irid ikollna wkoll, biex inkunu Görġjan veri, qalb mimlija tibjiba mhux biss għal dawk li jħobba imma wkoll għal dawk li jweġġħuna u jkasbruna. Din il-ħidma ta' preparazzjoni hemm bżonn li tqajiem fina ngiebla tajba, ingieba nobbi, ingieba li minnha ningħarfū li verament aħna s-segwa ta' Kristu mexxin fuq l-eżempju tal-Marti Görġi. Din għandha tkun it-thejjija tagħna biex f'nohs Lulju niċċelebraw denjament il-festa tagħna.

It-thejjija l-oħra, it-thejjija għall-festi esterni, wkoll jixiqlha l-attenzjoni tagħna ghax hija parti mill-folklor tagħna. U minn hawn introdu, ħajr lill-membri habriek ta' tas-Socjetà Filarmonika "La Stella" u lis-Sotto Kumitat tal-Festa li bla hedu u bla waqfiex dejjem sejriν fil-ħidma tagħihom biex il-festa tagħna tkompli tkun il-festa ewlenja ta' l-Għawdex. Iżda l-membri tal-Kumitat wahedhom m'humiex biżżejjed biex iwtettu dak li jkun hemm bżonn għall-festi esterni. Ikollhom bżonn parruċċani oħrajni iż-ġħinu biex il-festi esterni wkoll jkunu ta' għieb lil kbiex Megalomartri San Ĝorġ.

J'Alla f'dawn il-jiem ta' thejjija San Ĝorġ jgħinna ngħarfū aktar il-miżzjoni tagħna ta' insara fid-din ja' ta' illum biex il-festi kbar li ngħamlu f'nohs Lulju juru li San Ĝorġ huwa verament il-mudell, għalina, li rridu nkunu nsara maturi.

Membri Ġodda fil-Komunità Parrokkjali

14.3.87:

ANNELISE, bint John Saliba u Josephine nee Cauchi

14.3.87:

ANNA MARIE bint Joseph Galea u Frances nee Said

15.3.87:

MARISABELLE bint Peter Paul Debono u Antonia nee Azzopardi

28.3.87:

AARON, bin Raymond Zammit u Mary Ann nee Saliba

28.3.87:

ANDREW, bin Felix Tabone u Pauline nee Cassar

29.3.87:

AMANDA, bint George Attard u Antonia nee Hili

29.3.87:

KENNETH-VICTOR, bin Raymond Cini u Roseanne nee Muscat

29.3.87:

AMANDA, bint Dominic Xuereb u Judith nee Cardona

30.3.87:

COREY, bin George Formosa u Gesualda nee Axiaq

5.4.87:

STEPHEN, bin Francis Borg u Maria nee Gatt

5.4.87:

EMMANUEL, bin Joseph Fenech u Georgina nee Vella

11.4.87:

CYNTHIA, bint Walter Said u Rose nee Bajada

11.4.87:

GEORGE, bin Gaetano Attard u Grace nee Cremona

19.4.87:

RENATA, bint Saviour Formosa u Maria nee Refalo

19.4.87:

DONALD, bin Nazinu Micallef u Grace nee Attard

25.4.87:

ANDREW, bin Baskal Grech u Maria nee Sacco

26.4.87:

JOSMAR, bin George Farrugia u Josephine nee Attard

3.5.87:

GEORGE, bin Johnnie Galea u Yvonne nee Gauci

3.5.87:

KEVIN, bin Raymond Gauci u Sandra nee Camilleri

Inghaqdu fiż-Żwieġ Nisrani

4.4.87:

Carmel Borg u Vicki Said

2.5.87:

George Mercieca u Monica Micallef

Hallew dan il-Wied tad-Dmugħ

9.3.87: Maria Vella

1.5.87: Luigia Saliba

18.3.87: Giovanna Mejla

6.5.87: Ġulju Mizzi

20.3.87: Concetta Buttigieg

9.5.87: George Micallef

28.3.87: Carmela Borg

10.5.87: Dolora Gatt

Hinijiet tal-Quddies fil-Ġħaxja

Matul il-Ġimgħa: 5.30 p.m., 7.00 p.m.

Hdud u Festi: 5.00 p.m., 6.30 p.m.

Sena Marjana 1987-1988

Jikteb John Ellis

Aħbar li żgur giet milqugħia b'ferħ u pjaċir mill-Kattoliċi tad-din ja-sena, jiġifieri li fis-7 ta' Gunju li ġej, nhar Ghid il-Hamsin, kien se jniedi Sena Marjana, li tibqa' sejra sal-festa ta' Santa Marija tas-Sena d-dieħħila. Din ja-sena Marjana, qal il-Papa, għandha sservi ta' preparazzjoni għat-tielet millennej (2001-3000) mit-tweliż ta' Sidna Gesu Kristu.

Wieħed però jistaqsi: għaliex tniedi Sena Marjana bi-preparazzjoni għal-ġraja li għandha sseħħi tlettak-il sena oħra? Personalment inħoss li l-Papa jista' jkollu raġunijiet oħra aktar urġenti mill-preparazzjoni għat-tielet millennej. Il-Papa ja, forsi aktar minn kulħadd, i-stat kritiku li ġi tinsab id-din ja-tal-lum: dinja li fil-parti l-kbira tagħha warbet li Alla fil-ġenb u għamlet allat oħra mill-flus, pjaċiri bla rażan, ambizzjonijiet es-aġerati ecc. Ja f-sewwa l-Papa li Satana qed jingħad bl-hekk imsej-jah 'progress', 'moderniżmu', 'emancipazzjoni' ecc. biex iġħarraq l-id-din ja-tagħna taħbi mewuġa ta' indifferenza reliġiūza u permessiività b'mod li kolloks sar leċitu: abbużi sesswali, infedeltà fiz-żwieġ, l-użu ta' kontraċċettiui, divorzju, omosessualità, ewtanasja, abort u dżordnijiet oħra.

Barra minn dan, it-tellieqa għall-armamenti qerrieda ma heditx u l-periku ta' katrostrofi nukleari qatt m'h u T bogħod wisq. Žid ma' dawn tant tbatija ta' popli sħaħ im-ċaħħida minn drittijiet l-aktar fundamentali taħbi reġimi totalitarji kif ukoll il-qagħda tragika ta' tant miljuni ta' nies minnha ż-żbilan fit-taqਸs tal-ġid tad-din ja-wieħed jidher kemm il-Papa jinsab innikkut u kierqan għall-ġħajnejha mis-Sema.

Wieħed irid igħid ukoll li, bla dubju ta' xejn, il-Papa huwa nrurmet bil-ġrajiet f'Medjugorje, il-Jugoslavja, fejn jingħad li l-Madonna qiegħda tagħi xi messaġġi lil xi ż-ġhażagħ. Nafu li l-Madonna qiegħda tagħi xi messaġġi lil dawn iż-żgħażaq li jinkludu anki kastigħi lill-umanitā jekk il-bneddin ma jikkonvertix. Nafu ukoll li skond waħda mill-viżjunarji, il-Madonna qalet: 'Dan is-seklu li fih qed ngħixu hu taħbi is-setgħa ta' Satana. Meta s-sigieti li tajt-kom is-eħħi, is-setgħa tiegħi tingered. Satana qed isir aggressivu, għaliex qed jitħlef is-sħaħha tiegħi. Qed ikisser żwieġi-jiet, joħlo konflietti mal-qassassin, jossessjona lin-nies, saħansitra jaqtolhom. Għalhekk ipprotegħu lilkom infuskom bit-talb, saur u fuq kollex talb komunitarju. Geddu l-użu ta' l-ilma imbierek, ilbsu ogħġetti sagħi Imbiera u poġġu-hom id-dar tagħkom.'

Il-Papa li ikkon sagra l-pontifikat tiegħi lill-Madonna u jidu bħala motto 'Totus Tuus' ('Jien kollni tiegħek') għandu devvozzjoni kbira lejn il-Madonna u fiduċċa bla tarf fis-setgħa u l-protezzjoni materna tagħha. Maṭul din ja-sena Marjana huwa ja ġikun ta' ispiżazzjoni kbira għall-Kattoliċi kollha biex il-koll induru lejn l-Omm tagħna tas-Sema u nitolbuha bil-ħerqa u l-fiduċċa biex tishaq Ras-Satana u ggib is-Setgħa rebbieħa ta' Kristu fid-din ja-

kollha, bħalma Hi stess tatna hijel ta' dan ġo Fatima: 'Fl-ahħar il-Qalb Bla Tebgħha tiegħi tirba... ir-Russja tikkonverti u żmien ta' paċċi jingħata l-id-din.'

Għalina l-Maltin u l-Għawdex is-Sena Marjana għejt fmument opportun għaxx huwa żmien kritiku meta hemm bżonn isseħħi l-ġhaqqda foxta biex nerøghu nibdew ngħixu bħala poplu wieħed li jagħraf li Gesu biss bħala s-Sid u s-Salvatur tiegħu. J'Alla nidħlu minn issa fl-ispirtu tas-Sena Marjana u nitolbu bil-ħerqa l-Madonna għal-dan il-ġhan speċjalment bir-Rużarju mqaddes għaliex hi stess wieħġdet lid-devoti tar-Rużarju permezz ta' San Duminku u l-Beata Alan li dak li jitolbuha permezz tar-Rużarju jaqilgħuh.

Nota mill-Bord Editorjal

Huwa ta' sodisfazzjon għall-Bord Editorjal li rivisti u ġurnal Maltin jaġħmlu użu mill-materjal pubblikat fir-rivista tagħna. Dan huwa sinjal li dak li nippubblikaw huwa ta' livell tajjeb. Nixtiequ pero' li dawk li jaġħimlu użu minn materjal pubblikat għall-ewwel darba fir-Rivista tagħna jindikaw dan fil-pubblikazzjoni tagħhom u nkunu grati li jaibgħatulna kopja tal-harrja li fiha jkunu pubblikaw dan il-materjal. Dan l-ahħar dehru diversi artikli meħudin mir-Rivista 'IL-BELT VICTORIA' mingħajr ma ntqal li kienu meħudin mir-rivista tagħna.

Diskors ta' I-E.T. Mons. Nikol Cauchi,
Isqof t'Għawdex,
li għamel fil-festa liturgika ta' San ġorġ,
fis-27 t'April 1987

SAN ġORġ: Mudell ta' Nisrani Matur

X'inhu dak li l-iktar għandha bżonn il-Knisja fis-siegha ta' llum?

Iwiegħeb il-Konċilju Vatikan II u jgħidilna: "li l-ikbar bżonn u l-ikbar htiega tal-Knisja fi żmenijietna hija l-htiega ta' insara maturi". Difatti, fid-Digriet dwar il-Hajja u l-Minister tas-Saċerdoti, "Presbyterorum Ordinis", il-Konċilju Vatikan II jgħidilna: "Xejn ma jiswew il-funzjonijiet sibieg, xejn ma jfissru l-istrutturi li għandha l-Knisja jekk dawn ma jwasslu luxx iż-żinu **insara maturi**; jiġifieri bnedmin li jgħixu Hajja awtentikament nisranija.

Issa, il-Megalamartri San ġorġ aħna naraw l-mudell tan-Nisrani Matur: f'San ġorġ hemm l-erba' noti li huma meħtieġa biex ikollna tabilhaqq il-Karattru Nisrani, biex ikolluna maturitħa nisranija.

Liem huma dawn l-erba' noti?

Dawn huma l-Kuxjenza Retta, il-Qawwa tal-Volontà, it-Tjubija tal-Qalb u n-Nobilità fl-imġieba.

Kuxjenza Retta:

Nistgħu nghidu li San ġorġ kelleu kuxjenza retta, għaliex biex jiġiġiduka dak li lu tajjeb u dak li lu hażin, ma mexiex fuq il-modha ta' żmienu, x'inhu dak li jista' jkollu l-approvażzjoni tal-bnedmin l-oħra; iż-żda ir-regola tal-hajja tiegħi, San ġorġ hadha mit-twemmin li huwa haddan. Ir-regola tal-hajja tiegħi kienet ir-regola tal-Vanġelu Mqaddes: iż-żeww preċċetti tal-Karită̼ nisranija: l-imħabba t'Alla u l-imħabba tal-proxxmu.

Fug u huwa fassal il-hajja tiegħi. Dan kien id-dawl li bih il-kuxjenza tiegħi kienet tiġiġiduka fuq kull eghmel li kien jaqħmel fil-hajja tiegħi kemm privata kif ukoll pubblika.

Qawwa tal-Volontà:

Iż-żda mhux biżżejjed il-kuxjenza retta, għaliex jekk il-kuxjenza hija meħtieġa biex aħna jkollna d-dawl u naraw it-triq li minnha għandha nimxu, imma meħtieġ ukoll il-qawwa tar-rieda, il-qawwa tal-volontà tagħna.

Difatti kemm hawn insara li jaqħrifu x-innu it-tajjeb, jaqħrifu liema hija t-triq li minnha għandhom iġħadu; jaqħrifu x'-irid Alla minnha, imma imbagħad ja kollomx il-hila li jwettqu, għaliex ir-rieda tagħhom hija dgħajfa.

Mhus hekk kienet ir-rieda ta' San ġorġ. Hijha kienet rieda qawwija, rieda ta' l-azzar, rieda li kienet kapaci tmur kontra l-kurrent, rieda li biex tagħmel it-tajjeb kapaċi tbatxi kwalunkwe uğiegħu kwalunkwe sagħiċċu.

San Pier Damiani meta jikkommiena fuq il-hajja ta' San ġorġ iġħidilna: li San ġorġ kien imheġġek mill-Ispru s-Santu, u l-Ispru s-Santu jaqħi d-doni tiegħi, u fost dawn id-doni ta' l-Ispru Qaddi's t'Alla hemm ukoll id-don tal-qawwa, id-don tal-Kuraġġ, li bih aħna nsiru kapaci li nagħmlu affarijiet kbar ghall-Alla anke jekk dan ikun jiswiela tbatxi, insiru kapaciuk li l-nsoffru kollex basta nevaw il-hażen u nagħmlu dak li jrid Alla minna.

Tjubija tal-Qalb:

Barra minn kuxjenza retta u barra minn volontà qawwija li bihom kien kapaċi jmr kontra l-kurrent, San ġorġ kelleu ukoll it-tjubija tal-qalb. Difatti aħna fuqu naqraw li l-qalb tiegħi kienet tant tenera, kienet tant sensibbli li għetx hnieni mill-islisiera li kelku u tahom il-libertà. Għietx hinnej ukoll mill-foqra u għalhekk qassmilhom il-għid tiegħu.

Il-qalb tiegħi kienet qalb tixbaħi lil-dak ta' Kristu. Il-qalb tiegħi kienet miftuha għall-sentimenti ta' ħinnej lejn il-proxxmu kif ukoll miftuha għall-sentimenti ta' imħabba imheġġa lejn il-Mulej.

Nobilità fl-imġieba:

U din it-tieba tal-qalb, li hija xi haġa interna, dehret ukoll esternar, fin-nobilità tal-imġieba tiegħi, għaliex fil-bniediem li fih ikun hemm qalb edukata tabilhaqq, qalb imrawwa għat-tjubija, jkun hemm ukoll il-kelma feliwa u fuq kolloq il-imġieba tajba ma kuhadd. Gorġi fehem tajjeb il-kelmiet ta' Kristu: "Jekk xi hadd irid jiġi warajja, għandu jiċċad lili nnifsu, jerfa' salibu u Jimixi warajja!"

Bix wieħed jiċċad lili nnifsu meħtieġ li jkun hemm qawwa ta' karattru; biex wieħed jiċċad lili nnifsu meħtieġ li jiġi hallem din il-virtu tat-tjubija mal-proxxmu kollu kemm hu. U hawn naraw il-kuntrast ta' dak li kien jaqbi fl-arrmatta Rumania.

Ġorġi, bħala suldat, suppost li għallmu li għandu jkollu qalb xierfa, qalb iebsa, qalb iebsa, li ma tiġi ħnieni iż-żonq. Ikkompli f'paġġa 6

It-Tfal Bniet li r'cevew l-Ewwel Tqarbina fit-18 ta' Meju 1987

Attard Elaine, Attard Josianne, Attard Marlene, Attard Simone, Azzopardi Claudette, Borg Cheryl, Borg Myriam, Camilleri Claudette, Camilleri Ina Maria, Caruana Michelle, Cassar Sarah, Cremona Antoinette, Farrugia Liliana.

Farrugia Sylvana, Fenech Myriam, Rapa Erika, Rapa Jacqueline, Rapa Marlene, Sagona Nicoline, Said Vanessa, Schembra Maria, Zammit Louise, Zammit Marion, Zammit Marlene.

It-Tfal Subien li r'cevew l-Ewwel Tqarbina fit-18 ta' Meju 1987

IT-Tfal Bniet li r'cevew il-Griżma ta' l-Isqof fid-19 ta' Meju 1987

Attard Maureen, Attard Anette, Attard MFrancesca, Bugeja Sylvana, Buhagiar Georgina, Caruana Alexandra, Cassar Julie, Debrincat Joanne, Ellis Georgina, Farrugia Irene.

Galea Monica, Muscat Pauline, Parnis Jacqueline, Portelli Marlene, Sacco Joanne, Sultana Christine, Vella Laura Vicuna, Vella Sharon, Xuereb Giorgianne

It-Tfal Subien li r'cevew il-Griżma ta' l-Isqof fid-19 ta' Meju 1987

Attard Christopher, Attard Stephen, Attard Tonio, Bonello Philip, Borg Noel, Bugeja Godwin, Ellis Joseph, Fenech Marvin, Gatt Ruben, Genuis Duncan, Grech George, Grech Kevin, Mercieca Ruben, Muscat James.

Portelli Antonio, Said Johann, Saliba Joeffrey, Scicluna George, Scicluna John Paul, Sultan Daniel, Theuma Anthony, Theuma Shaun, Vassallo George, Vassallo Jason, Vassallo Kevin, Vella George, Zammit Joseph.

Abela Jotienne, Attard George, Attard Fabian, Azzopardi Frankie, Borg Darren, Borg Mario, Buhagiar Louis, Buttigieg Patrick, Camilleri George Joseph, Camilleri Joseph, Caruana Charlie, Cassar George, Cremona Martin, Cordina Mario, Farrugia Brian, Fenech George, Galea Frank, Galea Joe, Grech George, Grech Frank George, Grima Michael, Mercieca Joseph, Portelli Jason, Refalo George, Sacco George, Saliba Brian, Sarè Robert, Spiteri George, Theuma Mark, Theuma Xerri Donald, Xuereb John.

L-Ikla tal-Mulej fil-Bažilika ta' San Ĝorġ

Fl-okkažjoni tat-twaqqif tas-Sagamenti tas-Sacerdozju u ta' l-Ewkaristija f'Hamis ix-Xirka, il-Grupp tal-Vokazzjonijiet tal-Parroċċa ta' San Ĝorġ, Ghawdex, organizza attivită spēcjalī taqt i-sem ta' L-IKLA TAL-MULEJ.

Din l-attivita b'diet billi Mons. Isqof Nikol Cauchi mexxa Quddiesa Kommunitarja għat-tfal/studenti li jattendu l-Grupp tal-Vokazzjonijiet. Fl-omelija tiegħu, Mons. Isqof faktar lil dawk preżenti li nhar Hamis ix-Xirka, barra l-Ewkaristija, Kristu waqqaf ukoll is-Sacerdozju. Lill-Appostli Hu tahom is-setgħa li jibdu l-hobż u l-imbid fil-Giem u d-Demmu tal-Mulej. Il-qassisin, bħala suċċessur ta' l-appostli, jużaw din is-setgħha fil-Quddiesa. Ta' dan kollu, għalhekk, għandna nroddu hajr lil Alla talli, fuq kolloks, is-saċerdoti qed ikomplu l-hidma tiegħu.

Méta Kristu jsejjah, kompla Mons. Isqof, jistieden lil dak li jkun biex bhall-Appostli jippriedka l-kelma tiegħu, ikollu s-setgħha jibdel il-hobż u l-imbid fil-Ġisem u d-Demm tal-Mulej matul il-Quddiesa, u bhall-Appostli wkoll ikollu s-setgħha jaħfer id-dnubiet. Fil-pjan t'Alla, xi whud huma mnejha biex isiru saċerdoti. Għalhekk l-Isqof heġġeg lil dawk preżenti biex jagħmlu żewġ affarijet: "ITOLBU - biex tagħrfu s-sejħha tagħkom; GHOZZU L-VOKAZZJONI - kumu bil-għaqaq biex il-vokazzjoni ma ttilfuhekk."

Fi tmiem il-Quddiesa, imbagħad, saret ikla għall-studenti u t-tfal preżenti bil-karakteristiċi essenziali ta' l-Ikla ta' l-Ġħid li Kristu għamel mad-dixxipli tiegħu. Hekk, per eżempju, inqraw il-Hallel jew is-Salmi 113-118 li jitkantaw mil-Lhud f'din l-okkażjoni. Matul din l-Ikla, li tmexxiet minn Mons. Arċipriet, il-Kan. Dun Salv Borg, ingħata t-tfsir, it-qassam il-hobż aż-żumu, l-imbid aktar, il-haxix morr u l-haruf. Lejn tmiem l-Ikla tal-Mulej, sar ukoll il-hasil tar-riglejn ta' dawk kollha li kienu preżenti minn Mons. Arċipriet.

jaqbed minn paġġna 4

minn hadd u minn xejn. Is-suldati Rumani kienu jaġħtu importanza kbira lill-vjolenza. Is-suldati Rumani, biex jaġlu għall-isopk tagħhom, biex jaġlu għar-rebbfa, kienu lesti li jaġħmlu ħerba liema bħalha, mingħajr rispett lil hadd u lejn xejn.

Iżda mhux hekk kien jaħsiibha San Ĝorġ, li kien imdawwal bid-dawl sabiħ tal-fidi nisranja. Il-vjolenza ma għamliex fuq l-oħraji, iżda wettaqha fuqu innifsu. Hu ma fettix li jiebba lill-oħraji, iżda għamel hiltu kollha biex jieħbar lill nnifsu, biex iku jista' jgħor salibu u jixxi wara Kristu.

Fuq kollok Ĝorġi għaraf li biex iku jista' jiħlaq il-maturitati kien hemm bżonn li jkun kapaci li jirregħala lill nnifsu; illi jaġħi lill nnifsu lill-oħraji, illi jissagħrafha lill nnifsu għal-għid qed taħ-ohra.

U għalhekk Ĝorġi aċċetta s-sagħriflu tal-hajja tiegħu, aċċetta li jieħu l-martiżu, biex biċ-ċarċir ta' demmu

ROKNA GHAT-TFAL

Għeżeż tfal,

Kif intom? Nittama li qiegħdin thejju ruħkom bil-għaqaq għall-eżamijiet. Ara ma jfettilkomx thallu għall-ahħar. Titnikkru u titgħiż-xu! Ahjar fit tas-sagħriflu issa, milli tagħmlu xi sajf tistudjaw.

Tfal, dal-waqi tasal il-festa tal-Patrun tagħġina San Ĝorġ. Imma fuq hekk, nitkellu fħarru oħra. Illum, nixtieq nagħtikom fit-“hints” fuq kif għandkom iġġibu ruħkom waqt l-ikel, ghax jaġistu jkun hemm tfal li waqt li jkunu fuq il-mejda għall-ikla ta’ nofs in-nhar jew ta’ fil-ghaxxija, jaġħmlu xi żbalji li jistgħu idejju lill-oħra jekk li jkun hemm tħalli.

Dawn li hejjin huma xi fit-tu suġġerimenti li xtaqt nagħmlil kom u li nixtieq li tatu ħafna każ- tagħhom.

Tgħallek żomm il-furkett u s-sikkina sewwa. Għandek tkun ta' kif taqbad il-kilkra wkoll. Meta ma tkunx qed tuża l-furkett u s-sikkina, għandek tqegħidhom fil-platt u jekk tkun qed tieku t-tieb, qiegħed il-kucċarina fil-plattni.

- Qatt tuża s-sikkina biex idda l-ħal l-ikel fħalqek, għax għal hemm il-furkett.

- Jekk l-ikel jew is-soppa jew it-tieb jkunu jaħarqu, mhix edukazzjoni li toni fuq biex tħarridhom. Jekk ikkolok it-tieb, tista' żidlu l-ħalib kiesha u jibred malajr.

- Waqt li tkun qed tixro is-soppa, ixroba bla ma tagħmel hsejjes b'halqek. Jekk tmejjel il-platt biex tkun tista' terfa' s-soppa aħjar, meju mhux fuq in-naħha tiegħek, imma għan-naha ta' barra. Ixrob is-soppa mill-ġen ta' l-imgharha u mhux mill-ponta tagħha.

- Jekk ikkolok is-soppa u tħobb tiktolha bil-hobż, titfax hobż fis-soppa meta tkun quddiem in-nies, imma aqta' biċċiet zgħar, itfa' biċċa żgħira fħalqek, imbagħad ixro ibnejha soppa. Anki li tbill il-hobż fiż-żalża, mhix haġa pulita għal quddiem in-nies.

Tfal għal-lum daqshekk. Nerġħu niltaqqhu ma ndumux. Sa dak in-nhar insellmikom u nitlob il-Bambin iberkirkom.

Ciao.
Iz-Ziju Peppi

jaġħti prova mhux biss li hu tabilhaq q-nisrani, iżda ukoll li hu jħobb b'impabba l-iż-żejt kbira lill-Imġħalleml devin tiegħi Sidna Jesu Kristu.

Meħtieġa għalina

Kemm neħtieg uhom, għeżeż uliedi, dawn il-virtujiet fi żminnietra.

Għalhekk illum, nitolbu lil San Ĝorġ, Patrun tagħġina, biex jakkwistalna minn mingħand Allu din il-grazza tal-maturitati nisranja. J'Alla tkoll kemm aħna nkun maturi, billi aħna jikkolla dawn l-erbgha noti li aħna ammirajna fil-qaddi patrun tagħġi. J'Alla, l-insara kollha ta' pajiċċa u tad-dinja kollha, ikunu tabilhaq q-insara ġenwini, insara awtentiku, insara li jaġħi tħalli xħieda ta' Kristu, l-Imġħalleml tiegħi, biex b'dan il-mod, il-Knisijsa tabilhaqq tkun tista' tkompli twettaq il-misjoni tagħġi, jiġu mirbuha l-erwieħ u tingħata gloria li Alla. Hekk iku.

IS-SALIB TA' KRISTU

Mons Isqof N. Cauchi nhar i-Erbgħia

tat-Trieħbi f'Konc. Sol.

Waqt il-Via Sagra fil-Bażilika

ta' San Gorg.

Bhall-Appostlu Missierna, San Pawl aħna għandna niftahru bis-salib tal-Mulej tagħna Gesù. Is-Salib ta' Kristu għejja is-Sigra tal-Hajja? L-Emwelnnett is-Salib jissimbolizza u jfisser is-sagħiċċu illi offra Kristu fuq il-Kalvarju. Kristu l-iben t'Alla magħmul bnediem li offra lill-nnifsu, offra l-hajja tiegħi biex jikseb il-fidwa ta' l-umanietà. Mela, meta nghidu s-salib aħna nifnħu mhux il-biċċa ghuda, imma s-salib huwa sinjal illi jfisser xi haġa wiqs iktar importanti. Ifisser il-grajja tas-Salvazzjoni. Ifisser is-sagħiċċu suprem li għamel-l-iben t'All magħmul bnediem għall-imħabba tagħna l-bnedmin.

Sigra tal-Hajja.

U għaliex nghidu li s-Salib huwa s-sigra tal-Hajja? L-ghaliex is-Sagħiċċu ta' Kristu kien il-bidu tal-hajja tagħna. Is-sagħiċċu ta' Kristu kien il-kawża ta' Hajja spiritwali tagħna. Kieku ma kienx is-Sagħiċċu li offra Gesu għalha kieku ahna konna nibqgħu taħt il-hakma tad-dnub, konna nibqgħu l-bogħod minn Alla u lsira tal-vizzu u l-passjonijet tagħna.

Kel li Jagħti l-Hajja

Din is-Sigra tal-Hajja, li huwa s-salib, il-frott tagħha huwa ikel bnin u l-weraq tagħha duwa. Dawn huma jiġifieri ż-żewġ effetti, iż-żewġ proddotti li aħna niksbu mis-sagħiċċu ta' Kristu fuq il-Kalvarju. L-Emwelnnett aħna mis-sagħiċċu tal-Kalvarju nieħdu l-manteniment spiritwali tagħna, Kristu mhux biss offra s-sagħiċċu, imma ried li din it-tiskira tas-sagħiċċu, tibqa sejra sa l-ahħar taż-żminniet. Fl-ahħar ġiena tiegħi huwa qal l-Appostoli "Aġħimlu dan b'Tiskira tieghi". Is-sagħiċċu tal-Kalvarju, mela, kelle jiġi rinnovat u jibqa' jiġedded b'mod mistiku sa l-ahħar taż-żminniet. U aħna minnu

nieħdu l-ikel spiritwali tagħna li huwa t-Tqarbin, li huwa l-Ewkaristijsa. Ma nistgħux nifirdu minn xulxin it-Tqarbin mis-Sagħiċċu tas-Salib. It-Tqarbin huwa l-Prova, il-garanzija, illi Alla ħabbna, tant ħabbna, li bagħaq l-ibex Unigeni tiegħi biex isofri għalina. It-Tqarbin huwa it-Tiskira hajja ta' dik il-ġeneroċċià infinita li wera kristu hemm fuq il-Kalvarju.

Duwa li Jfejeqq

Iżda s-sagħiċċu tas-Salib mhux biss huwa ikel, mhux biss huwa manteniment għar-ruħ tagħna, imma huwa wkoll duwa. Huwa wkoll fejjan ghall-ġrieħi ta' ruħħna. Min minna jista' jgħid li r-ruħ tiegħi hija safa għal kollok. Min minna jista' jgħid li r-ruħ tiegħi hija b'saħħitha u li kapaci tafrarrera kwalunkwe prova, kwalunkwe hbit ta' l-ġħadu spiritwali tagħna. Kollha kemm aħna dghajfin, Kollha kemm aħna ngorra fuqna d-dnub, jew ghall-inqas il-konsewzeni tiegħi. Kollha kemm aħna għandna l-pjagi spiritwali tagħna. U l-pjagi tal-ġisem ta' Kristu huma r-rimedji għall-pjagi tar-ruħ tagħna. Is-sagħiċċu ta' Kristu jakkwistawha mhux biss il-grazċċa ta' l-indiema u tal-maħfira tad-dnubbet, imma wkoll il-qawwa biex inkunu kapaċi idu l-ġħall-battala spiritwali tagħna.

Ngoħożza lis-Salib

Għalhekk meli tajeb li aħna jkollnadin il-ġħożżeġ kbira tas-Salib. Tajob il-ħalli aħna nippuruv nifhru mill-ahjar li nistgħu l-imbhabba kbira u l-ġeneroċċià li ma tistax titfisser li wriena Kristu meta miet għalina fuq il-Kalvarju.

F-dawn il-ġranet snieħi b'ebli ta' Ġimgħa l-Kbira meta aħna nerġġu nfakku b'mod sollejni flimkien ma' hukna kollha uled il-Knisja Kattolika, u anke aħna u nfakku l-misteri tal-fidwa tagħha nagħmlu hilitna biex mit-tiskira liturgika tas-sagħiċċu tal-Mulej, ma tkunx semplicej festa li tiġi, tgħaddi u tmur, imma tkun għalina avvenimenti spiritwali ġräjja li thallu profit fir-ruħ tagħna. J'Alla kollha kemm aħna bl-indiema u bl-umiltà insegħu l-Kristu fit-triq tat-tbatja tiegħi, biex imbagħad ikollna wkoll sehem miegħu fil-glorja tal-Qawmien.

IDEAL HOME EXHIBITION FL-ASTRA

Fl-10, 11 u 12 t'April fil-Kumpless tat-Teatru Astra nżammet l-Ideal Home Exhibition. L-edżidżjoni ta' din is-sena kienet i-kibar waħda li nżammet f'dan il-lokal, b'numru record ta' Stands. Uħud minni li Stands offrew bejħi fuq il-post b'rohs sostanzjal; oħrajn ipparteċipaw biex jirreklamaw il-prodotti tagħhom li kienu għadhom ġoda fis-suq. Fost il-prodotti li kien hemm għall-wiri din is-sena nisbu għamara, kmamar tal-banju, xogħol tal-ġebla Malta, ċeramika, arloġgi, għamara antika, pjanti, kwadri, ikel u xorb u bosta īwnejeg ohra għat-tiżżejn tad-dar jew ta' użu għall-mara tad-dar.

Festival tal-Films tal-Opra

Bil-inizjattiva tal-Γerman-Maltese Circle u l-koperazzjoni tas-Soc. Fil La Stella, bejn l-20 u l-25 t'April li għadha inżjam Festival tal-Films tal-Opra fit-Teatru Astra. Il-Γerman-Maltese Circle din is-sena qed tfakkar egleiż il-25 sena mit-twaqqif tagħha u dan il-Festival sar propju bhala parti miċ-ċelebrazzjoniċi biex ifakkru dan l-avvenimenti. Erba' films klassici ġew ippreparati matul is-sit ijiem tal-Festival. Dawn kienu "Orpheus In The Underworld", optra moderna ta' Jacques Offenbach, "Help! Help! The Globolinks Are Coming", optra moderna ta' Gian Carlo Minotti, "The Flying Dutchman", optra romantika ta' Richard Wagner "The Cavalier Of The Rose", optra komika ta' Richard Strauss. L-erba' films kienu jappellaw mhux sti' lil dawk kollha li għandhom għal qalbhom il-mužika operistica.

ASTRA TOURS '87 — GARANZIJA TA' DIVERTIMENT

PAĞNA TAS-SOCJETÀ 'LA STELLA'

Wirja Tejatrali b'risq il-Karità

Il-Management tat-Teatru Astra għamel għotja ta' Lm-120 b"risq il-karitā f'Għawdex, liema somma ingħabret minn wirja tejatrali tad-dramm reliġjuż "Int Fejn Sejjjer?" li nżammet fit-Teatru Astra ghall-istudenti tal-iskejjej sekondarji u s-Seminjaru t'Għawdex. Il-flus gew ippreżentati lill-E.T. Mons Isqof Nikol Cauchi mis-Sur Paul M. Cassar, Segretarju Generali tas-Soc. La Stella, waqt waħda mir-rappreżentazzjonijiet tal-istess dramm. Ix-Show tal-istudenti b'risq l-istituti tal-karitā f'Għadwex saret bil-permess ġentili tal-Ministeru tal-Edukazzjoni.

Il-Group Folkloristiku Astra

Nhar 1-Erbgħa 22 t'April il-Group Folkloristiku Astra fet-ih il-programm tiegħi għal dan i-listaqun b'wirja stupenda ta' żfin u għana tradizjonali fil-Buskett Roadhouse, ir-Rabat, Malta. Il-wirja saret quddiem numru sabiħ ta' agenti tal-viċċagħar, kemm lokali kif ukoll barranin. Wara dan l-ewwel spettaklu l-Group kompla bil-hidma tiegħi f'Għawdex b'wirjet f'Hotel Ta' Cenc u Ta' Frenc Restaurant. Il-Group Folkloristiku Astra din is-sena kompla jissahħħa b'membri għoddha u issa kiber għal 35 ruh. Il-Group huwa immxxi mill-koreografi tiegħi George Mejlak. Sadant mit-3 ta' Ĝunju l-quddiem il-Group Astra se jibda jaġhti servizz regolari ta' kull ġimħa f'żewġ lokalitajiet differenti: f'Għawdex f'Hotel Ta' Cenc u f'Malta fil-Buskett Roadhouse.

Qabel il-Festa

Bi tiejja għall-Festa ta' San Ġorġ, il-Kumitat tal-Banda La Stella li għandu fidejh it-tmexxja tal-festi ta' barra, ħasab biex ifassal programm ta' ċelebrazzjonijiet li se jisru fil-belt Victoria bejn it-12 u d-19 ta' Luju. Fil-programm ta' din is-sena se jiġu mistiedna għal darb-oħra diversi baned, fosthom il-Filar, King's Own u l-Banda popolari San Ġorġ ta' Hal Qormi. Intant ix-xogħol kbir ta' restaw li nbedu s-sena l-ohra fuq l-istatwi li jintramaw fil-ġranet tal-festa tkompli anke matul din is-sena, tant li bosta statwi oħra u safsiñi xi trafej u pedestall ġew restawrat u ridekorati. Dettalji shah tal-programm tal-festa jitħabru fil-harġa li jmiss.

Astra Tours '87

Id-Direzzjoni tal-Astra Tours īhabbret il-programm tagħha ta' ġiġi għal barra minn Malta għas-safi li ġej. Din is-sena se jiġi organizzati tlett ġiġi bejn Lulju u Settembru. L-ewwel ġiġi hija għall-Italja, Franzia u l-Isvizzera u tinkludi żjarrat lill-belt ta' Parigi u Lourdes. It-tieni ġiġi hija għall-Italja u l-Isvizzera b'waqqfiet f'għadd sabiħ ta' bljet kbar fosthom Venezja, Milan, Ruma, Firenze, Loreto, Assisi, Padova, Napoli, Pompei u Lugano. It-tielet u l-akbar harġa tas-safi hija għal hames pajjiżi li tant jiġibdu turisti lejhom f'dan id-żmien. Dawn huma t-Turkija, il-Greċċa, il-Bulgarja, il-Jugoslavja u l-Italja. Sadantatt l-Astra Tours diġi' ippjanaw ġiġi oħra għal Londra li hemm il-hsieb li ssir bejn il-Milied u l-Ewwel tas-Sena.

Id-Dramm "Int Fejn Sejjjer?"

Għal darb'oħra din is-sena l-Għaqda tal-Palk Astra offriet lill-pubbliku ġħawdex wirja oħra tejatrali ferm adattata għal żmien r-Randan. L-ġhażla ta' din is-sena waqqi fuq id-dramm reliġjuż "Int Fejn Sejjjer?", li jittratta dwar il-hajja ta' San Frangisk.

Il-mijiet ta' Ĝawdexin li attendew għal xi waħda mit-tiet rappreżentazzjonijiet li saru bejn l-20 u d-29 ta' Marzu, se jgwad waħda mill-isba produzzjoni jet li nżammet fit-Teatru Astra f'dawn l-ahħar snin.

Bhal li kieku r-rectar tajeb, il-ġmiel ta' xemarju u l-effetti sbieħi tadt-dawl ma kienux biżżejjed biex ighollu din il-produzzjoni, id-dramm ġie mżewwaq ukoll b'waqtiet twal mužaki, permezz tas-scheme taż-żewġ korijiet "Chorus Urbanus" u "Laudate Pueri" koreografija eċċellenti, il-vestwarju, imbagħad, kompli għin mhux ftit għas-suċċess tal-produzzjoni.

Fuq kolloks id-dramm kellel messaġġ qawwx i-xwassal. L-istess isem tad-dramm kien mistoqsjha direttu lil-dawk li għandhom widnejn biex jisimghu u jifhmu. Id-dramm iservi ta' messaġġ għaż-żmenijiet tal-lum. Bħal Kristu, Francesco għadu ħaj, anke jekk stess għaddew kważi 800 sena mill-ġrajha tiegħi. Il-kliezm, l-egħiġil, il-hajja tiegħi huma mibniha fuq il-vanġelu mqaddes, u għaliex il-

San Frangisk (Mario Tabone) ma' Chiara (Maria Schembri) fid-dramm "Int Fejn Sejjjer?"
vangelu huwa messaġġ għal kull żmien, daqshekk ieħor il-hajja ta' Francesco hija xi haġa hajja għalina ikoll.

Cast kbir ta' madwar 80 ruh hadu sehem f'dan id-dramm. Il-parti principali, dik ta' Francesco, għet interpretata miż-żgħażu attur ġħawdex, Mario Tabone, b'Maria Schembri fil-parti ta' Chiara.

"Int Fejn Sejjjer?", kitba ta' Patri Gwann Abela o.f.m. kellel produzzjoni u direzzjoni ta' Gorg Xerri.